
Skwer Rodziny Lilpopów

Dzielnice: Wola

Osiedla: Młynów

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od zagranicznych postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 2009

Opis

Lilpopowie - rodzina pochodzących z Grazu w Austrii przemysłowców, która osiedliła się w Warszawie pod koniec epoki saskiej. Jej najsłynniejszymi przedstawicielami byli:

Antoni Augustyn (1742-1815) - zegarmistrz, założyciel w 1789 roku firmy, która przetrwała do czasu II wojny światowej.

Karol Jerzy (1781-1833) - złotnik, syn Antoniego Augustyna. Specjalizował się w produkcji drobnych przedmiotów użyteczności domowej (lichtarze, świeczniki, cukiernice, sosjerki), noszących cech stylu empire. Tuż przed śmiercią wznosił własną kamienicę u zbiegu ul. Bielańskiej i al. Solidarności.

Stanisław (1817-1866) - przemysłowiec, konstruktor. Był rodowitym warszawiakiem, kształcił u pijarów na Żoliborzu, praktykował w warsztatach Banku Polskiego oraz Fabryce Rządowej Machin na Solcu. Specjalizował się w konstrukcji maszyn parowych i rolniczych praktyczną wiedzę zdobywając m.in. w Paryżu, Berlinie i Londynie. Od 1854 roku był udziałowcem w spółce Braci Evansów, zostając dyrektorem Fabryki Machin i Odlewów z siedzibą przy ul. Świętojerskiej. Wprowadził tam maszynowy sposób produkcji, zatrudniając głównie kwalifikowanych wcześniej Polaków. Produkował m.in. różnego rodzaju pługi, brony, żniwiarki, młockarnie parowe a także uniwersalne siewniki. Był właścicielem willi w al. Ujazdowskich (dziś na jej miejscu wznosi się ambasada USA), w której prowadził swoisty salon kulturalny (koncerty muzyczne, prywatna kolekcja współczesnego malarstwa polskiego). Niedługo przed śmiercią wykupił - wraz z Wilhelmem Rauem - całe przedsiębiorstwo, którego był udziałowcem. Zmarł we francuskim mieście Biarritz.

Edward August (1844-1911) - architekt, budowniczy. Ukończył Szkołę Główną Warszawską, w 1874 roku otrzymał patent budowniczego. Piastował obowiązki doradcy technicznego w Towarzystwie Kredytowym, jako budowniczy specjalizował się głównie z fabrykach (Zakłady Tow. Akc. L. Spiess i Syn, których kontynuatorem są Tarchomińskie Zakłady Farmaceutyczne "Polfa", budynki browaru Hermana Junga na Woli, budynki fabryki "Wulkan" na Pradze) i budynkach mieszkalnych (dom K. Scheiblera przy ul. Trębackiej 4 oraz dom Kiersnowskiego przy ul. Brackiej 18), zaprojektował również mauzoleum rodziny Jungów na Cmentarzu Ewangelicko-Augsburskim.

Ludwik Maurycy (1845-1905) - zegarmistrz, od 1878 roku właściciel zakładu przy ul. Senatorskiej.

Stanisław Wilhelm (1863-1930) - przemysłowiec, fotografik, syn opisanego wyżej Stanisława. W 1889 roku, po ukończeniu studiów na Wydziale Handlowym Politechniki Ryskiej przejął należny mu spadek po ojcu, zmieniając wraz ze współnikami (firma nazywała się "Lilpop, Rau i Loewenstein") profil z rolniczego na szyny, tabor kolejowy a z czasem również mosty, rury wodociągowe, pociski i

samochody na zamówienie Ministerstwa Wojny. Był właścicielem majątku Brwinów (sprzedanego w 1910 roku w znacznej części na potrzeby podróży do Kenii). Należał do grona założycieli miast-ogrodu Podkowa Leśna a w 1928 roku na pograniczu obydwu terenów pobudował swoją willę "Stawisko", gdzie zmarł śmiercią samobójczą. Prywatnie był teściem pisarza Jarosława Iwaszkiewicza.

Franciszek Bogusław (1870-1937) - architekt. Kształcił się w Rydze, w 1895 roku znalazł się w stolicy, gdzie dość szybko założył własną pracownię architektoniczną, przekształconą w 1903 roku w "Biuro Architektoniczne Franciszek Lilpop i Karol Jankowski". Ich największe warszawskie dokonania to Dom Towarowy Braci Jabłkowskich (1913-14, ul. Bracka 25) oraz Zakład Wychowawczy i Kościół św. Stefana SS nazaretanek (ul. Czerniakowska 137). Warte wspomnienia są również Instytut Aerodynamiczny Politechniki Warszawskiej, Dom Spółdzielczość Rolniczej im. Stefczyka, Szkoła Rontalera, Gmach Towarzystwa Zakładów Gazowych (ul. Kredytowa 3), Instytut Higieny Dziecięcej (ul. Litewska 8), Składy towarowe i biura Tow. Akc. "L. Spiess i Syn" (ul. Daniłowiczowska 16), domy mieszkalne (al. Róż 8, al. Róż 10, al. Armii Wojska Polskiego 8, ul. Wspólna 35 oraz ul. Flory 1), fabryka Rosyjsko-Włoskiego Towarzystwa Wyrobów Włókienniczych, Cynkownia Warszawska oraz hale Zakładów Mechanicznych "Ursus". Był współzałożycielem Koła Architektów, jednym z twórców SARP. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości pracował głównie w administracji państwowej, kierując Referatem Gmachów i Terenów Państwowych w Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr Państwowych a następnie Departamentem Budownictwa Ministerstwa Spraw Wojskowych. Zmarł w Warszawie.

Stefan Ludwik (1872-1923) - zegarmistrz, kolekcjoner, syn Ludwika Maurycego. Kontynuował tradycję tej gałęzi rodziny, był etatowym konserwatorem zegarów Zamku Królewskiego. Po śmierci ojca przeniósł zakład z ul. Senatorskiej na ul. Wierzbową. Udało mu się zebrać ogromną kolekcję zegarów, która została rozgrabiona przez hitlerowców podczas Powstania Warszawskiego.

Wacław Józef (1887-1949) - lekarz urolog, specjalista w zakresie kamicy nerek. W latach 1929-33 był ordynatorem w Szpitalu Przemienienia pańskiego, później pracował w szpitalu św. Łazarza a podczas okupacji hitlerowskiej - w szpitalu na Lesznie. Na krótko przed śmiercią założył Polskie Towarzystwo Urologiczne i został jego pierwszym prezesem.

Jerzy (1888-1945) - paleobotanik, wieloletni kustosz działu botaniki Muzeum Przyrody PAU w Krakowie.

Zbigniew (1917-2007) - specjalista w zakresie komunikacji miejskiej, inicjator rozbudowy sieci tramwajowej w stolicy, w latach 1952-65 dyrektor Komunikacji Miejskiej w Warszawie, później zaś Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego i Zakładu Komunikacji Miejskiej. Z jego inicjatywy poprowadzone zostały tramwaje na Żerań oraz Służewiec.

Spoczywają:

Antoni Augustyn i Karol Jerzy - Cmentarz Powązkowski, kwatera 15, rząd IV, miejsce 17/18.

Stanisław i Wacław Józef - Cmentarz Powązkowski, kwatera B, Rząd I, miejsce 4/6.

Stanisław Wilhelm - cmentarz w Brwinowie.

Franciszek Bogusław - Cmentarz Wojskowy, kwatera 20 A, rząd 8, miejsce 21.

Ciekawostki

Stan obecny:

Data nadania nazwy: 2009.08.27

